

Uitkomsten enquête Individuele warmtepomp all electric wijken

Gemeente Arnhem Onderzoek & Statistiek

Juli 2022

Methode, opzet & respons

Achtergrond

In de buurten van de zogenoemde “all electric wijken” ligt een kans om de particuliere koopwoningen aardgasvrij te maken door over te stappen op een individuele warmteoplossing. Hier is in 2021 onderzoek naar gedaan door adviesbureau Sweco. Op 28 en 29 juni 2021 zijn de onderzoeksresultaten tijdens een digitale bijeenkomst aan bewoners gepresenteerd. Uit het onderzoek blijkt dat de oplossing met een individuele lucht/water warmtepomp voor deze buurten financieel het meest gunstige en duurzame alternatief is voor de toekomstige warmtevoorziening. De overstap naar een duurzame warmtevoorziening is vrijwillig. De gemeente is benieuwd hoe men tegen deze overstap aankijkt en waar de behoeftes liggen. Daarom ontvangen alle woningeigenaren in deze enquête.

Onderzoeksopzet

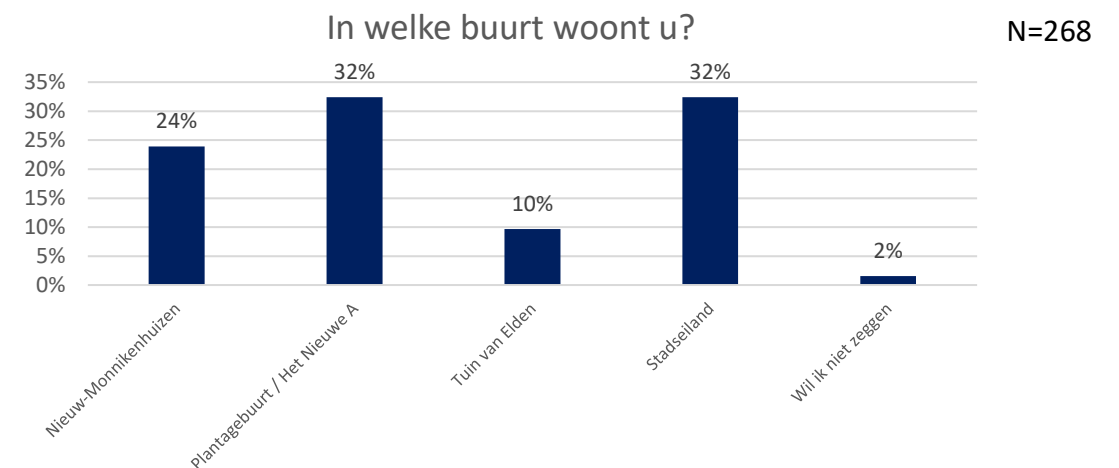
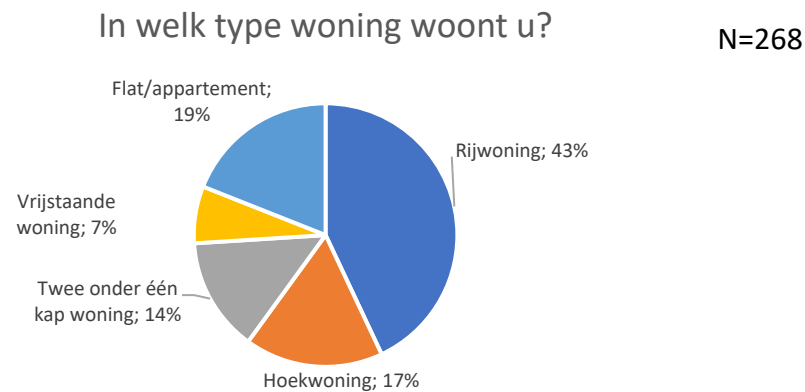
Alle woningeigenaren kregen een brief met uitnodiging om aan de enquête deel te nemen. Er zijn in totaal 1151 brieven bezorgd in het gebied. Eén persoon van elk huishouden kon deze enquête van 6 februari t/m 20 februari online invullen. In totaal hebben 268 mensen de enquête ingevuld; een respons van 24,2%.

Respons buurten

De totale respons is 24,2%. Als we uitsplitsen naar de 4 buurten, dan is de respons: Nieuw Monnikenhuizen (37,6%) , Plantagebuurt/Het nieuwe A (19,7%), Tuin van Elden (22%) en Stadseiland (23,5%)

Achtergrond respondenten

De meeste respondenten wonen in een rijwoning (43%). Van alle respondenten is 32% woonachtig in Stadseiland, 32% in Plantagebuurt/Het nieuwe A, 24% in Nieuw-Monnikenhuizen en 10% is woonachtig in Tuin van Elden.

Huidige situatie

Bijna iedereen heeft een CV ketel. Een tiende van de inwoners heeft een Gashaard. Er zijn weinig inwoners die nu al een (Hybride) warmtepomp hebben. Warmte in de woning wordt met name afgegeven via radiatoren.

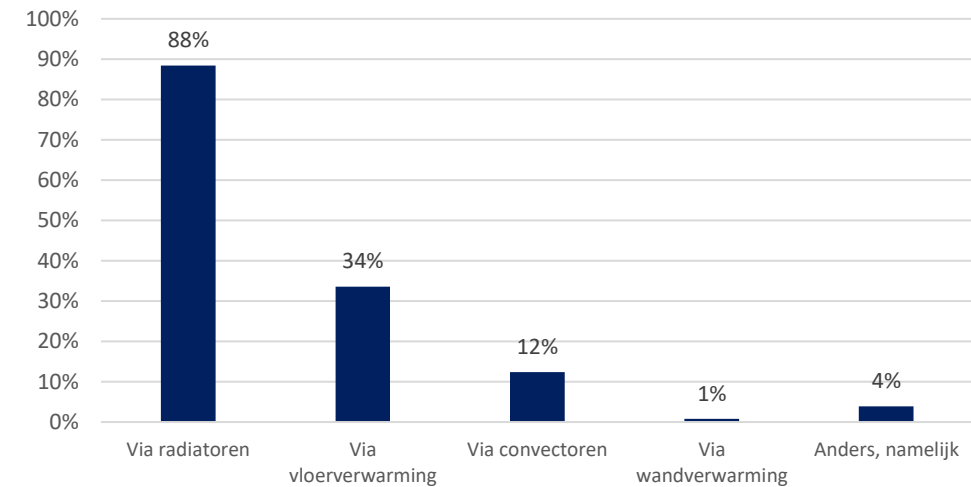
- (bijna) Iedereen heeft een CV-ketel (99%). Er is ook nog gevraagd waar deze zich bevindt. Meer dan helft (51%) heeft deze op de bovenste verdieping en bijna een derde (30%) op de begane grond.
- Een minderheid heeft een gashaard (11 %).
- Weinig respondenten hebben een houtkachel / open haard (4%), een (hybride) warmtepomp (1%) en niemand heeft een zonneboiler
- 3 respondenten hebben op dit moment een hybride warmtepomp en hun is gevraagd wat de ervaringen zijn. Alle 3 respondenten zijn positief over de (hybride) warmtepomp.

- 88% van de warmte in de woning wordt afgegeven via radiatoren.
- Bij ruim een derde (34%) van de respondenten wordt de warmte afgegeven via vloerverwarming.
- Een minderheid (12%) geeft aan dat warmte afgegeven wordt via convectoren.

Welk(e) verwarmingssysteem (-systemen) is (zijn) reeds aanwezig in uw woning?

CV ketel	99%
Gashaard	11%
Houtkachel/ open haard	4%
(Hybride) warmtepomp	1%
Zonneboiler	0%
Anders, namelijk	7%

OP WELKE WIJZE WORDT DE WARMTE AFGEGEVEN IN UW WONING? N=268

Houding t.o.v de individuele warmtepomp

Bijna de helft van de respondenten staat (zeer) positief over een warmteoplossing met een individuele warmtepomp. Meer dan een kwart (27%) staat hier nog neutraal in. Ook een kwart (24%) staat er (zeer) negatief tegenover. Meer dan de helft weet dat een warmtepomp ook koeling kan leveren en is daarin geïnteresseerd.

Aan de respondenten die geen warmtepomp hebben, is gevraagd hoe men tegenover een warmteoplossing met een individuele warmtepomp staan.

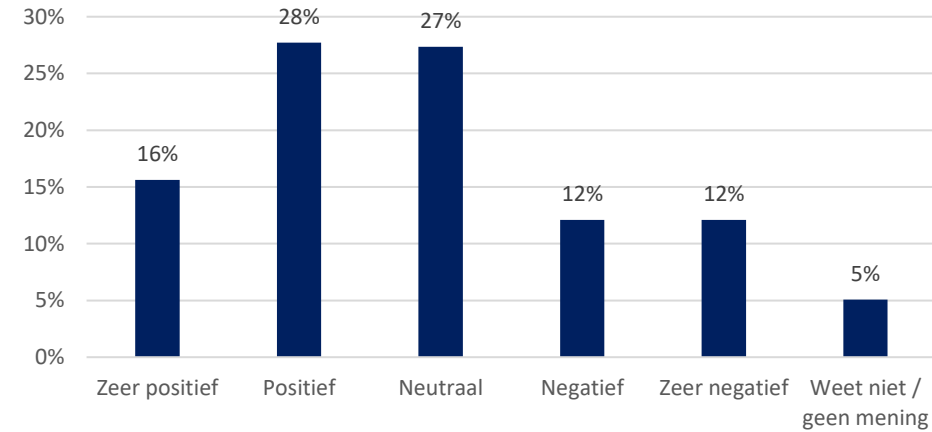
- Iets minder de helft (44%) staat er (zeer) positief tegenover.
- Meer dan een kwart (27%) staat hier nog neutraal in (niet positief en niet negatief).
- Een kwart (24%) staat hier (zeer) negatief tegenover. Een kleiner deel weet het niet of heeft geen mening (5%).

Aan de respondenten die geen warmtepomp hebben, is ook gevraagd of men weet dat warmtepompen ook koeling kunnen leveren en men daarin geïnteresseerd is

- Driekwart van de respondenten (74%) weet dat warmtepompen ook koeling kunnen leveren en een kwart (26%) weet dit niet.
- 70% is geïnteresseerd in de koeling die warmtepompen kunnen leveren en 30% niet.
- Meer dan de helft geeft aan dat men dit EN weet EN daar ook in geïnteresseerd is (52%).

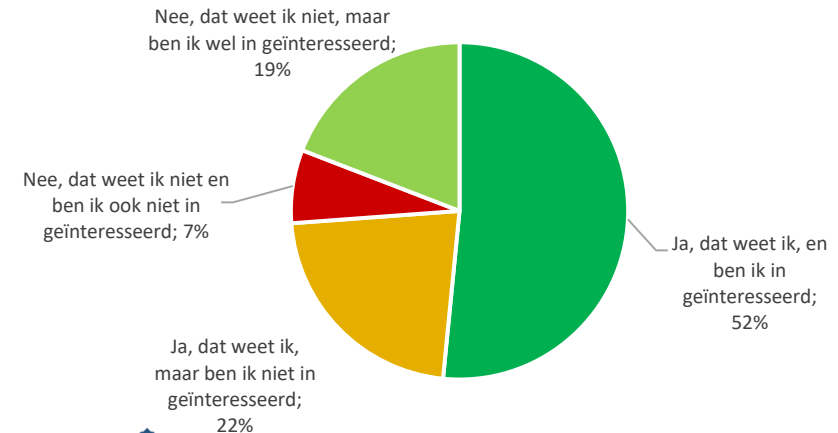
Hoe staat u tegenover een warmteoplossing met een individuele warmtepomp?

N=256

WEET U DAT WARMTEPOMPEN OOK KOELING KUNNEN LEVEREN EN BENT U DAARIN GEÏNTERESSEERD?

N=256

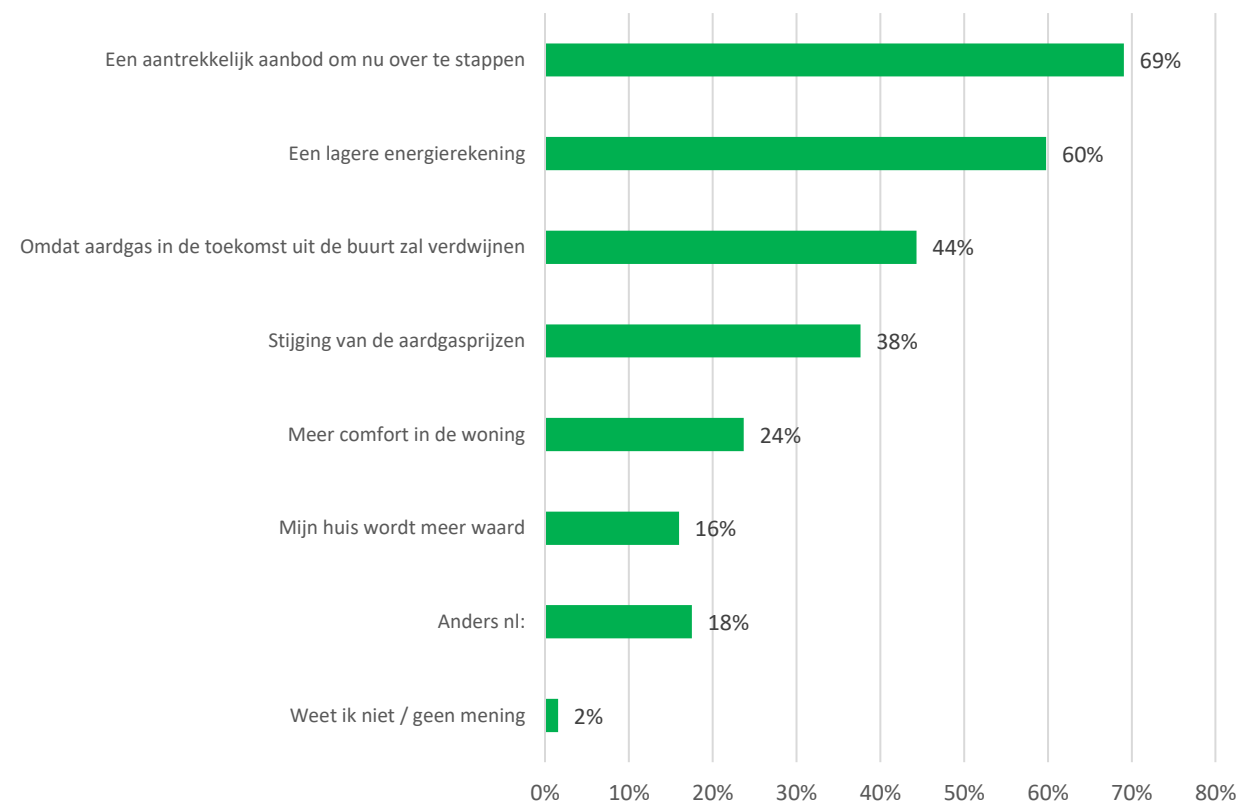
Belangrijkste redenen om over te stappen op een individuele warmtepomp

De meeste respondenten, die positief of neutraal staan tegenover een individuele warmtepomp, zullen overstappen als er een aantrekkelijk aanbod komt. Ook een lagere energierekening is voor meer dan de helft van de respondenten reden om over te stappen.

Van de respondenten die positief of neutraal staan tegenover een individuele warmtepomp:

- Zal 69% dit doen als er een aantrekkelijk aanbod komt.
- Meer dan de helft (60%) zal overstappen voor een lagere energierekening.
- Omdat aardgas in de toekomst uit de buurt gaat verdwijnen is voor minder dan de helft (44%) een reden om over te stappen en 38% zal overstappen bij een stijging van de aardgasprijzen.
- Een kwart (24%) stapt over voor meer comfort in de woning.
- 18% heeft bij anders, namelijk nog iets ingevuld. De meest voorkomende antwoorden zijn:
 - Bijdrage aan- en beter milieu

Stel dat er een aanbod komt voor de aanschaf van een individuele warmtepomp, wat zijn dan voor u de 3 meest belangrijke redenen om over te stappen?

De zorgen bij een overstap naar een individuele warmtepomp

De meeste zorgen maakt men zich over de geluidsoverlast en een verslechtering van de uitstraling/aanzicht van de buurt. Het minst zorgen maken de respondenten zich over het feit dat men dan geen gasaansluiting meer heeft.

De meeste zorgen maakt men zich over:

- Eventuele geluidsoverlast zowel binnen als buiten. 60% maakt zich hier (heel) veel zorgen over.
- De uitstraling/aanzicht van de buurt. 54% geeft hier de score 4 of 5.
- Dat er in de woning en in de tuin onvoldoende ruimte is voor de warmtepomp 46% geeft hier de score 4 of 5.

Over: “Het functioneren van de warmtepomp” en “dat ik voor deze investering de financiële middelen niet heb” wordt wisselend gedacht over de zorgen die men hierbij heeft.

De minste zorgen maakt men zich over:

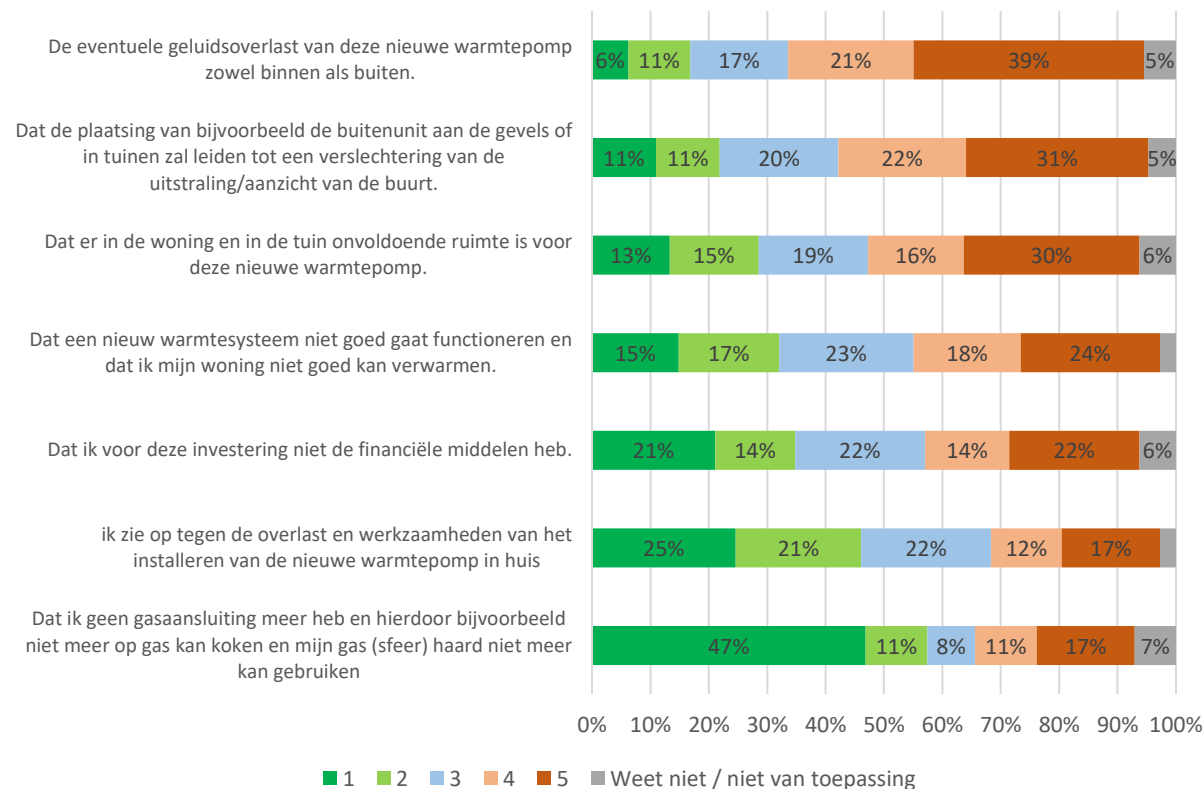
- Het feit dat men geen gasaansluiting meer heeft. 58% maakt zich daar (heel) weinig zorgen over. Toch maakt, aan de andere kant, zich 28% er nog wel (heel) veel zorgen over.
- Overlast en werkzaamheden van het installeren. 46% maakt zich hier (heel) weinig zorgen over door hier de score 1 of 2 te geven. 29% maakt zich er alsnog (heel) veel zorgen over.

Respondenten konden ook nog aangeven of ze zich over andere zaken zorgen maken. 108 respondenten hebben dit gedaan. Meest genoemde zijn:

- Kosten
- Geluidsoverlast
- Veel aanpassingen in huis nodig
- Onderhoud(skosten)
- CV Ketel nog relatief nieuw
- Geen ruimte voor
- Dat het beleid op korte termijn weer veranderd
- Straks betere techniek (in vergelijking met huidige)

GEEF BIJ ONDERSTAANDE PUNTEN AAN IN HOEVERRE U ZICH ZORGEN MAAK BIJ DE OVERSTAP NAAR EEN WARMTEPOMP? IK MAAK ME ZORGEN:

Geef een score van 1 tot en met 5, waarbij 1 staat voor (bijna) geen zorgen en 5 staat voor (heel) veel zorgen.

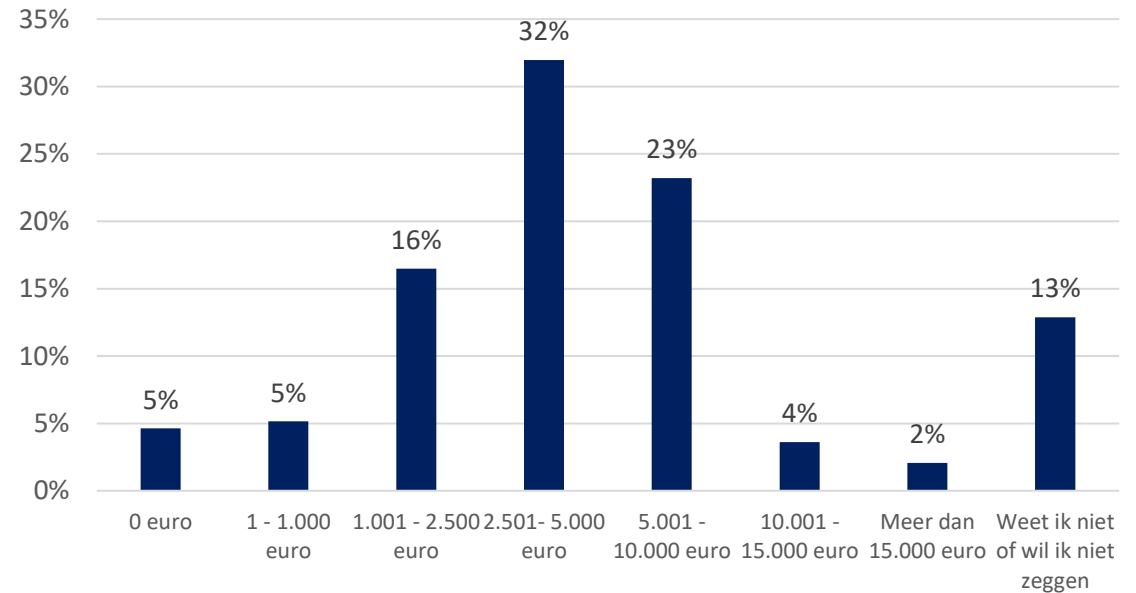
Financiering Warmtepomp

In het uitgevoerde onderzoek is ook gekeken naar de investeringskosten van de overstap naar een warmtepomp. In het onderzoek wordt uitgegaan van een investering van ca. € 16.300,= per woning en is als volgt opgebouwd:- Individuele lucht/water warmtepomp € 6.400,- Tapwaterproductie € 3.200,- Kookplaat + aanpassing meterkast € 2.700,-Aanpassing afgiftesysteem € 2.700,- Verwijderen gasketel € 1.300,=

Gevraagd is hoeveel eigen geld bent men bereid is hierin te investeren (als men rekening houdt met eventuele subsidies e.d.)? Meer dan de helft van respondenten (55%) die positief of neutraal staan tegenover de komst van een individuele warmtepomp, is bereid tussen de € 2.500 en € 10.000 te investeren.

- Ongeveer een derde van de respondenten (32%), die positief of neutraal staan tegenover een individuele warmtepomp, wil tussen de 2.500 en 5.000 euro eigen geld investeren.
- Bijna een kwart (23%) wil tussen de 5.000 en 10.000 euro investeren.
- Iets meer dan een kwart (26%) wil 2.500 euro of minder eigen geld investeren in een individuele warmtepomp.
- Een minderheid wil tussen de 10.000 euro en 15.000 euro investeren (4%) en meer dan 15.000 euro (2%).
- 13% weet het nog niet.

Hoeveel eigen geld bent u bereid hierin te investeren (als u rekening houdt met eventuele subsidies e.d.)?

N=194

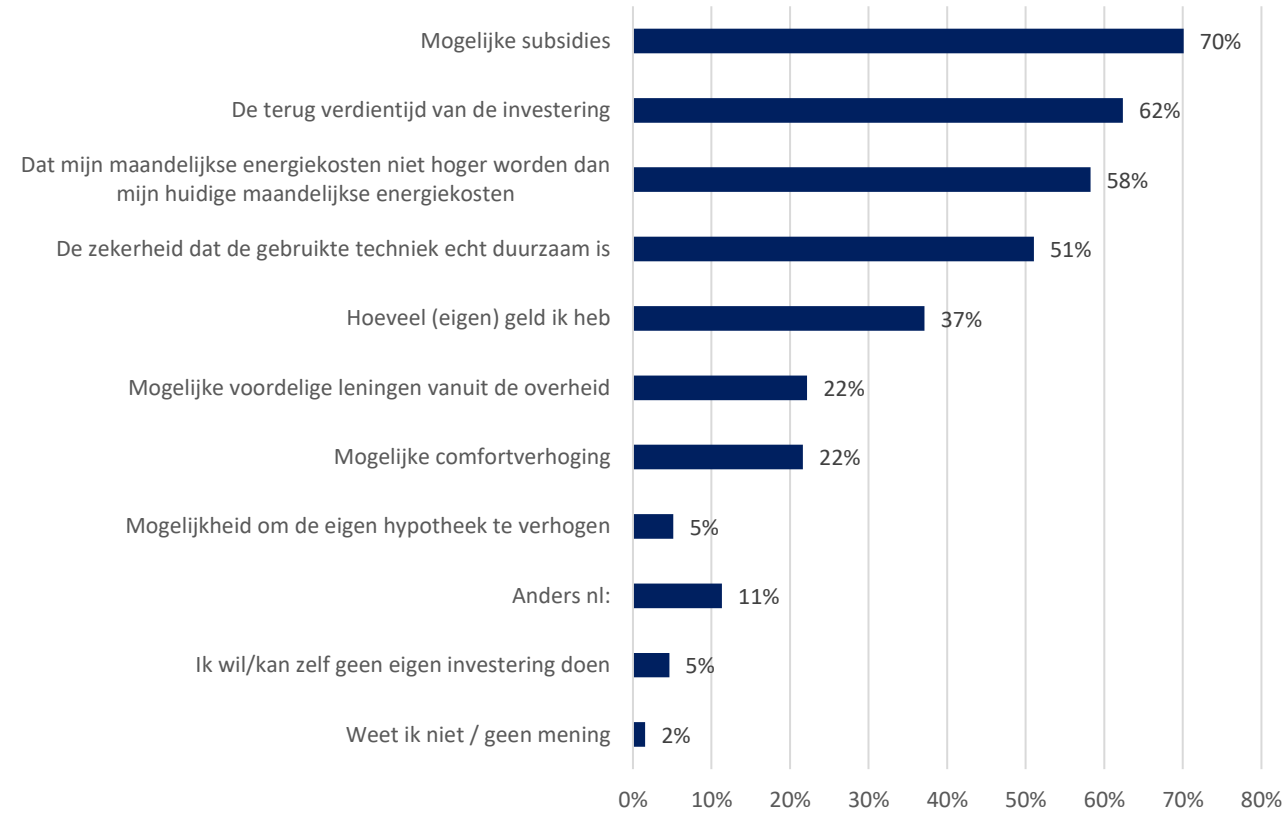

Financiering Warmtepomp

De hoogte van het te investeren bedrag hangt vooral samen met mogelijke subsidies en de terugverdiëntijd van de investering. Ook vindt meer dan de helft het belangrijk dat de maandelijkse energiekosten niet hoger worden en de gebruikte techniek echt duurzaam is.

- De hoogte van het bedrag dat men wil investeren hangt voornamelijk samen met mogelijke subsidies (70%), terugverdiëntijd van de investering (62%), gevolgd door de reden: Dat mijn maandelijkse energiekosten niet hoger worden dan mijn huidige energiekosten (58%).
- Iets meer dan de helft (51%) geeft aan de gebruikte techniek echt duurzaam moet zijn.
- Hoeveelheid eigen geld wordt door meer dan een derde (37%) genoemd.
- Mogelijke comfortverhoging (22%) en mogelijke voordelige leningen vanuit de overheid (22%) worden minder vaak genoemd.
- Een minderheid geeft aan dat de hoogte van het te investeren bedrag afhangt van de mogelijkheid om de eigen hypotheek te verhogen (5%), iets anders (11%) en ik wil/kan geen eigen investering doen (5%).

DE HOOGTE VAN HET BEDRAG DAT IK WIL INVESTEREN IN EEN WARMTEPOMP HANGT SAMEN MET:

N=194

Overstappen op een individuele warmtepomp

Bijna drie kwart van de respondenten (73%) zal overwegen om over te stappen op een individuele warmtepomp als er een financieel aantrekkelijk (collectief) aanbod komt. Een minderheid van de respondenten (15%) geeft aan dat ze nu al een bijdrage willen leveren aan de overstap op een duurzame warmtevoorziening met andere bewoners. Een derde wil dit misschien later nog doen.

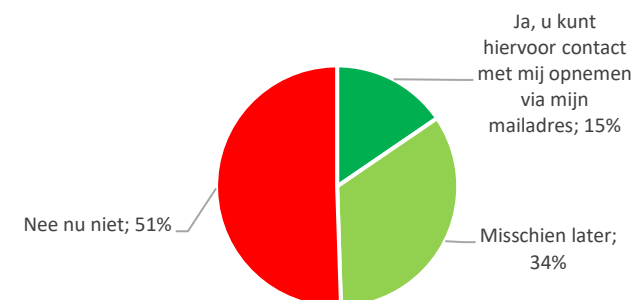
- Bijna drie kwart van de respondenten (73%) zou overwegen om over te stappen op een individuele warmtepomp als er een financieel aantrekkelijk (collectief) aanbod komt.
- Iets minder dan de helft wil overstappen als er een technisch betrouwbaar systeem is (47%) of overstappen op een natuurlijk moment (42%).
- Als de warmtelevering kan worden gegarandeerd, wordt door bijna 30% als reden gegeven om over te stappen en 28% zal overstappen als men hier de financiële middelen voor heeft.
- Als ik maar goed geholpen wordt en overlast wordt beperkt (8%), Als andere bewoners overstappen (12%) en ik overweeg op korte termijn al over te stappen (6%) worden minder vaak genoemd als reden om serieus over te stappen op een warmtepomp.
- 11% heeft bij anders, namelijk nog iets ingevuld. 25 reacties werden gegeven. Meest genoemde gingen over duidelijkheid van eventuele geluidsoverlast en ruimtegebrek bij een warmtepomp en nogmaals enkele opmerkingen over kosten en duurzaamheid.
- Een klein deel van de respondenten geeft aan dat ze nu al een bijdrage willen leveren (Bijvoorbeeld andere bewoners informeren, meedenken en werken aan de verdere uitwerking) aan de overstap op een duurzame warmtevoorziening met andere bewoners (15%). Iets minder dan de helft wil dit misschien later nog doen. (34%).
- Voor minder dan de helft (51%) hoeft dit nu nog niet.

WANNEER ZOU U SERIEUS OVERWEGEN OM OVER TE STAPPEN OP EEN WARMTEPOMP?

Zou u samen met andere bewoners een bijdrage willen leveren aan de overstap op een duurzame warmtevoorziening in uw buurt?

N=194

Informatie en andere maatregelen

Aan de respondenten zijn nog de volgende zaken voorgelegd:

- Hoe wilt u geïnformeerd worden over ontwikkelingen over de overstap op een warmtepomp.
- Heeft u al eens gebruik gemaakt van het aanbod van Arnhem Aan?
- Wilt u (meer) isolerende of kierdichtende maatregelen nemen in uw woning en wil u hier (meer) advies over

N=194

INFORMATIE:

- Hiernaast is te zien dat veruit het merendeel een brief / digitale nieuwsbrief wil omtrent de ontwikkelingen over de overstap op een warmtepomp (93%). Ruim een kwart (27%) wil graag geïnformeerd worden op bewonersavonden en 18% via de website van de gemeente Arnhem / Arnhem Aan.

ARNHEM AAN :

- Een minderheid van alle respondenten (7%) heeft aangegeven gebruik te hebben gemaakt van het aanbod van Arnhem Aan.
- 62% heeft nog nooit van Arnhem Aan gehoord. 15% heeft er wel eens van gehoord, maar weet niet precies wat ze doen. 17% ken Arnhem Aan wel , maar heeft er nog noo1it gebruik van gemaakt.

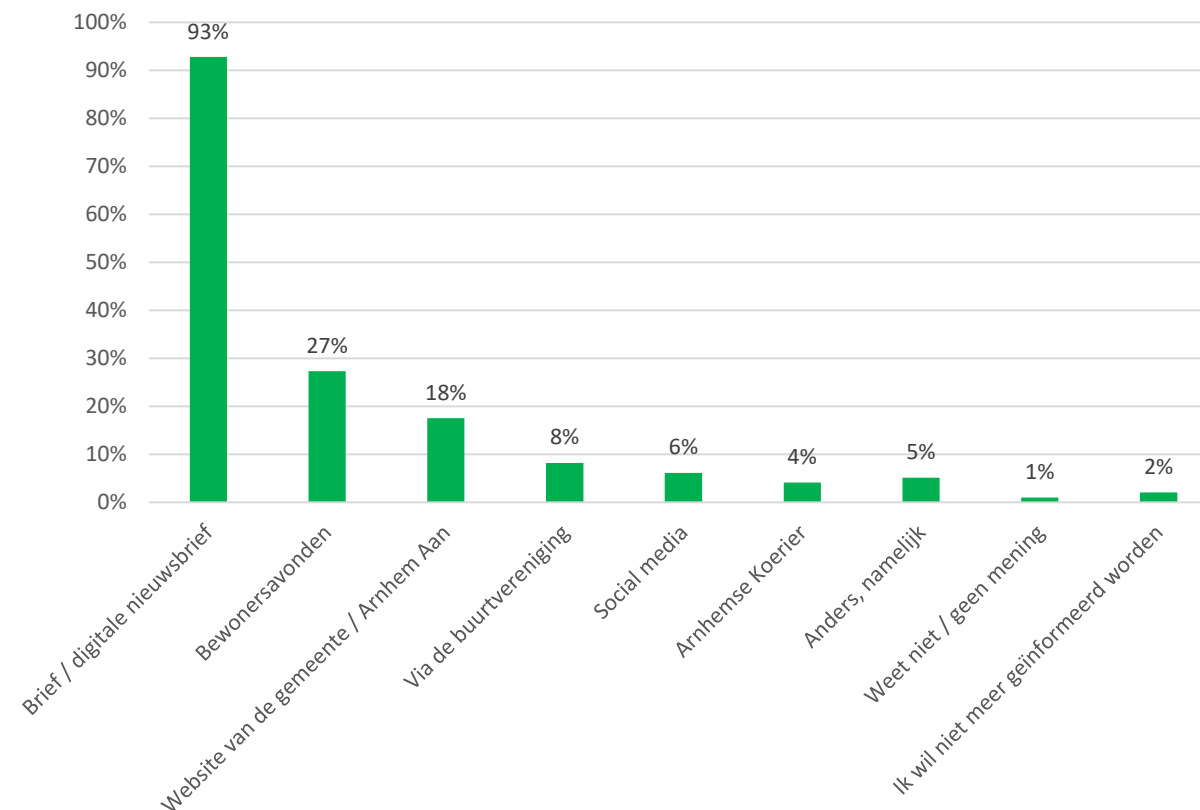
ISOLERENDE OF KIERDICHTENDE MAATREGELLEN:

- 57% van alle respondenten wil momenteel geen isolerende of kierdichtende maatregelen nemen. Een minderheid wil dit wel (14%) en 25% wil dit misschien wel.

ADVIES

- 67% geeft aan geen advies te willen over isolerende maatregelen. Een minderheid wil wel meer advies krijgen over (meer) isolerende of kierdichtende maatregelen (13%) en 18% wil het misschien.

HOE WILT U DE KOMENDE TIJD GEÏNFORMEERD WORDEN DOOR DE GEMEENTE OVER ONTWIKKELINGEN OMTRENT DE OVERSTAP OP EEN WARMTEPOMP

Heeft u nog verdere aanvullende opmerkingen op deze vragenlijst of over de individuele warmtepomp?

Op deze slotvraag hebben 71 van de 268 respondenten een antwoord gegeven . Een aantal quotes (met vragen) staan hieronder weergegeven.

“Doe dit allemaal niet te snel. De ontwikkeling mbt waterstof gaat door. Wacht liever tot deze techniek verbeterd is en geschikt gemaakt is voor verwarming.”

“Volgens mij is deze vragenlijst vooral bedoeld voor eigenaren van een eigen woning, die niet in een appartementencomplex wonen en dus niet verbonden zijn aan een VvE.”

“Kunnen er in de tuin van elden ook warmtewandelingen worden aangeboden. Dan wordt vanzelf bekend wat er nodig is aan een woning“

“We zijn positief en wachten ontwikkelingen met veel interesse af.”

“Wat zijn de aanvullende voorzieningen in de woning om dit werkend te krijgen? Moet er vloerverwarming worden aangelegd? moeten de radiatoren groter?.”

“Ik woon in een appartement (gebouw van 7 appartementen) op de Dominicanenweg. Lees helemaal niets over de inzet van een warmtepomp voor deze situatie (b.v. over 1 pomp voor gebouw of toch individueel). Gelet op het feit dat een substantieel deel van de Arnhemse bevolking een appartement bewoont verbaast het mij zeer dat hier met geen woord over gerept wordt. Zijn er voor deze woonvorm eigenlijk wel mogelijkheden met een warmtepomp? .”

“Ik zou een gezamenlijke aanpak/aanbieding voor de plantagebuurt zeer op prijs stellen. Woningen met dezelfde systemen uit dezelfde bouwperiode zou tot een mooi aanbod en project voor een uitvoerder kunnen leiden. Veel gezamenlijke inkoop mogelijk.”

“Het zou goed zijn als de gemeente verder kijkt dan een lucht/waterwarmtepomp. Je hebt ook ventilatielucht warmtepompen, zonneboilers, PVT, en misschien nog wel meer technieken. Het verbruik in de Plantage is veel lager dan waar in de getallen tijdens de presentatie mee is gerekend. Daarnaast is het ook goed om mensen mee te nemen in de transitie. Je kan ook over naar een warmtepomp met radiatoren. Door bijvoorbeeld de plaatsing van ventilatoren onder de radiatoren. Hierdoor wordt de overstap en investering een stuk makkelijker. Als je als gemeente iets wil, moet je denk ik echt een stap extra willen zetten en mensen echt meenemen .”

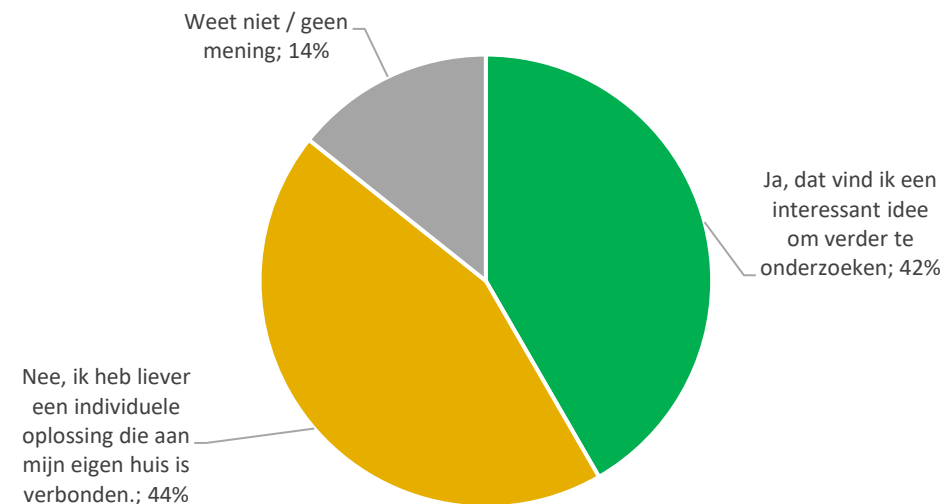

De werkgroep Duurzaam Stadseiland

De werkgroep Duurzaam Stadseiland wil onderzoeken of het mogelijk is om per huizenblok gebruik te maken van één collectieve energievoorziening (zoals één grote warmtepomp voor meerdere huizen). Gevraagd is of men bereid is om met burens in de straat gezamenlijk van een warmtevoorziening gebruik te maken. De reacties zijn hierin verdeeld.

- 42% vindt het een interessant idee om verder te onderzoeken.
- 44% heeft liever een individuele oplossing die aan het eigen huis is verbonden.
- 14% weet hier geen antwoord op te geven.

ZOU U BEREID ZIJN OM MET UW BUREN IN UW STRAAT GEZAMENLIJK VAN EEN WARMTEVOORZIENING GEBRUIK TE MAKEN?

N=84

